

ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук,

професора Соломчака Дмитра Богдановича

на дисертаційну роботу Возіанова Олександра Сергійовича

«Вибір методу малоінвазивного лікування хворих на уретеролітіаз із

урахуванням комплексу факторів ризику його неефективності»,

поданої в разову спеціалізовану раду ДФ 26.613.079

при Національному університеті охорони здоров'я України

імені П. Л. Шупика МОЗ України

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина

(спеціалізація «Урологія»)

Науковий керівник: доктор медичних наук, доцент кафедри урології
Сагалевич Андрій Ігорович.

1. Актуальність обраної теми дисертації.

Сечокам'яна хвороба (СКХ) є проблемою, що супроводжує людство протягом багатьох століть і є відносно пошиrenoю, оскільки зустрічається протягом життя у 3 – 12% населення. Майже в половині випадків конкременти діагностуються в сечоводі.

З метою позбавлення від каменів сечоводів використовують сучасні методи: дистанційну ударно-хвильову літотрипсію (ДУХЛ), контактну уретеролітотрипсію (КУЛТ) та перкутанну антеградну уретеролітотрипсію при великих конкрементах верхньої частини сечоводу, при цьому саме ДУХЛ вважається найменш травматичним та малоінвазивним методом.

На сьогодні все ще залишається проблемою визначення факторів, що негативно впливають на результати ДУХЛ, адже чисельні дослідження з цього приводу не дають відповіді на запитання.

Дисертаційна робота Возіанова О.С. присвячена актуальній науково - практичній задачі сучасної урології – підвищенню ефективності високотехнологічної малоінвазивної допомоги хворим на уретеролітіаз (УЛ) шляхом визначення факторів, що мають безпосередній вплив на вибір методу та результат лікування.

2. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційна робота Возіанова Олександра Сергійовича виконана за ініціативним планом (№ держреєстрації 0117U006448, термін виконання 2017-2021 pp.).

3. Новизна дослідження та одержаних результатів.

Проведене аспірантом Возіановим О.С. дослідження дозволило доповнити наукові дані щодо певних аспектів клінічних проявів хвороби, лабораторної та інструментальної діагностики УЛ, як факторів, що можуть знижувати ефективність подальшого малоінвазивного лікування.

Доповнено та розширено наукові та практичні дані про можливість проведення дистанційної ударно-хвильової літотрипсії зі зниженою енергією та кількістю імпульсів без втрати ефективності фрагментації конкременту.

На підставі розширення уявлень, зокрема, про особливості морфологічних змін стінки сечоводу в зоні розташування конкременту в залежності від тривалості клінічних проявів виявлені нові фактори ризику неефективності використання ДУХЛ при лікуванні хворих на УЛ .

Проведене дослідження дозволило підвищити результативність ДУХЛ у хворих на УЛ, скоротити термін лікування та непрацездатності, покращити якість життя пацієнтів.

4. Теоретичне значення результатів дослідження.

Проведено системний аналіз факторів, що є визначальними щодо прогнозування ефективності дистанційної літотрипсії в лікуванні хворих з конкрементами сечоводів.

Детально вивчено зміни стінки сечоводу в зоні розташування конкременту та запропоновано модифікацію класифікації знахідок у сечоводі за даними

уретероскопії (УРС) при УЛ залежно від терміну клінічних проявів.

5. Практичне значення результатів дослідження.

У процесі дослідження виявлені та підтвердженні нові фактори, що мають прямий вплив на ефективність ДУХЛ у хворих на УЛ, що дозволяє обирати найбільш малоінвазивну методику лікування з метою підвищення результативності та скорочення терміну лікування та непрацездатності хворих.

Отримані дані щодо змін стінки сечоводу в місці розташування конкременту, які залежать від тривалості клінічних проявів характерних для УЛ, є прогностичним фактором, що дозволяє оцінити можливі інтра- та післяопераційні ризики та ускладнення.

Здійснено впровадження в практику отриманих протягом виконання дисертаційної роботи прогностичних таблиць та графіків.

6. Ступінь обґрутованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в даній науковій роботі, достовірні та науково обґрутовані. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, які застосовані автором в даному дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації одержані на достатньому фактичному матеріалі. В дослідженні прийняли участь 870 пацієнтів.

Описана кількість досліджень і клінічних спостережень достатня для статистичної обробки та дозволяє вважати отримані результати достовірними.

Методи статистичного аналізу, які були використані в дисертації, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці. Наведені в роботі таблиці та малюнки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрутовані.

7. Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення.

Дисертація викладена українською мовою на 167 сторінках комп'ютерного тексту. Дисертація побудована згідно нових вимог та складається із анотації, вступу, аналітичного огляду літературних джерел, матеріалів і методів дослідження, 4 розділів власних досліджень, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел, додатків. Дисертація ілюстрована 37 рисунками і 32 таблицями. Список використаних джерел містить 116 літературних посилань: 29 кирилицею та 87 латиницею та займає 13 сторінок.

Дисертація написана літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної проблематики, сформульована мета і завдання дослідження, відображають загальну характеристику роботи.

Перший розділ дисертації містить огляд актуальних літературно-інформаційних джерел, написаний літературною мовою, в традиційному плані, в якому автор розкриває актуальність проблеми СКХ, зокрема сучасні можливості діагностики та лікування хворих на УЛ.

Другий розділ дисертації – «Загальна характеристика хворих на уретеролітіаз, методів дослідження та лікування» – описаний дизайн клінічного дослідження (критерії включення та виключення хворих в дослідження, клінічна характеристика та розподіл за групами), описані методи загальних та спеціальних клінічних, інструментальних досліджень, включаючи повний опис проведених методик визначення досліджуваних показників. В розділі викладені методи статистичної обробки результатів дослідження та вказано на дотримання етичних норм при проведенні досліджень. Описані методики відповідають встановленим вимогам і протоколам.

Основними розділами роботи є результати власних досліджень (3-6).

Дані розділи написані в чіткій, логічній послідовності, достатньо ілюстровані табличним та схематичним матеріалом.

В розділі «Результати обстеження та лікування хворих» автор детально провів вивчення клінічного перебігу захворювання у пацієнтів із УЛ, діагностичної значимості лабораторних та інструментальних методів дослідження для кожної із груп, що вивчалися.

Були вивчені особливості та характеристики проведеного хірургічного лікування в досліджуваних групах та післяопераційний перебіг.

Виявлені та охарактеризовані морфологічні зміни стінки сечоводу в зоні розташування конкременту та їх вплив на вибір методу лікування хворих на УЛ.

Характеризуючи, в цілому, розділи власних досліджень, необхідно підкреслити, що Возіанов О.С. провів багатогранні та об'ємні дослідження, які заслуговують на увагу як у науковому, так і в практичному плані. Кожний розділ завершується висновками, які узагальнено відображають отримані результати.

У розділах «Аналіз та узагальнення результатів лікування хворих» об'єднано і систематизовано отримані результати дисертаційної роботи, проведений їх порівняльний аналіз, зроблені конкретизуючі висновки.

Висновки, які наведені в дисертації, повністю відображають зміст роботи, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та статистичної достовірності отриманих результатів, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Чи вважаєте Ви за необхідне проводити мультиспіральну комп'ютерну томографію всім хворим із підоозрою на конкременти сечоводів?
2. Основним фактором впливу на результат лікування хворих на УЛ методом ДУХЛ, на Вашу думку, є термін клінічних проявів захворювання. Як це можна пояснити?

8. Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

Основні результати дисертаційної роботи викладені у 9 публікаціях. Опубліковано 9 наукових праць, з них: 4 – статті у фахових наукових виданнях, рекомендованих МОН України (з яких 1 стаття – у виданні, що індексується міжнародною наукометричною базою Web Of Science), 1 – у періодичних наукових виданнях інших держав, які входять до Організації економічного співробітництва та розвитку (Естонія), 4 тез та доповідей у матеріалах наукових конференцій та симпозіумів.

Основні положення роботи були представлені та обговорені на наукових пленумах і конференціях: Науково-практична конференція молодих вчених, присвячена 25-річчю Національної академії медичних наук України (Київ, 2018); Науково-практична конференція «Урологія, андрологія, нефрологія – досягнення, проблеми, шляхи вирішення» (Харків, 2018); Конгрес асоціації урологів України (Київ, 2018); Конгрес асоціації урологів України (Київ, 2019); Конгрес асоціації урологів України (Київ, 2020); Науково-практична конференція «Малоінвазивні технології в урології» (Яремче, 2021); Науково-практична конференція з міжнародною участю «Young science 3.0» (Київ, 2021); Міжнародний медичний конгрес студентів і молодих вчених (Тернопіль, 2021).

9. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – Сагалевичем Андрієм Ігоровичем. Автор самостійно провів патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначив методи дослідження.

Возіанов О.С. особисто провів дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та

підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно.

В наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, автору належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

10. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросердісті (академічного плаґіату, самоплаґіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плаґіату, самоплаґіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеню доктора філософії Возіанова Олександра Сергійовича на тему: «Вибір методу малоінвазивного лікування хворих на уретеролітіаз із урахуванням комплексу факторів ризику його неефективності» встановлено, що при комп’ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за його темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плаґіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Возіанова Олександра Сергійовича є оригінальним.

11. Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці.

Проведене аспірантом Возіановим Олександром Сергійовичем дослідження виявило та обґрунтувало нові фактори, які впливають на ефективність дистанційної літотрипсії у хворих на УЛ, що дозволить обирати найбільш малоінвазивну методику лікування (ДУХЛ або КУЛТ) з метою підвищення результативності лікування та зменшення тривалості непрацездатності хворих.

Результати дослідження впроваджені у відділеннях ендоскопічної урології та літотрипсії, сечокам'яної хвороби ДУ «Інститут урології НАМН України, відділенні малоінвазивних методів лікування № 3 КНП ХОР «ОМКЦУН ім. В.І. Шаповал» та урологічному відділенні ТОВ «Клініка Мотор Січ».

Результати роботи Возіанова О.С. включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та в навчальний процес кафедр загальної, дитячої та онкологічної урології Харківської медичної академії післядипломної освіти, кафедри урології Запорізького державного медичного університету та кафедри урології НУОЗ України ім. П.Л. Шупика.

12. Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради.

Дисертація Возіанова Олександра Сергійовича «Вибір методу малоінвазивного лікування хворих на уретеролітіаз із урахуванням комплексу факторів ризику його неефективності» відповідає паспорту галузі знань 22 Охорона здоров'я, спеціальності 222 Медицина (спеціалізація 14.01.06 «Урологія»). Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

13. Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії.

Дисертація Возіанова Олександра Сергійовича «Вибір методу малоінвазивного лікування хворих на уретеролітіаз із урахуванням комплексу факторів ризику його неефективності», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Урологія»), присвячена актуальній проблемі сучасної урології, є закінченим науковим дослідженням, яке містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливe науково-практичне завдання – підвищення ефективності високотехнологічної малоінвазивної допомоги хворим на УЛ шляхом визначення факторів, що мають безпосередній вплив на вибір методу та результат лікування.

Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача,

дисертаційна робота Возіанова Олександра Сергійовича «Вибір методу малоінвазивного лікування хворих на уретеролітіаз із урахуванням комплексу факторів ризику його неефективності» повністю відповідає вимогам п.10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеню доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Урологія»), затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 №167 та вимогам до оформлення дисертації, затверджених наказом МОН України від 12.01.2017 №40, та її автор Возіанов Олександр Сергійович повністю заслуговує присвоєння наукового ступеню доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Урологія»).

Офіційний опонент:

професор кафедри урології
Івано-Франківського національного
 медичного університету, МОЗ України,
доктор медичних наук, професор

